

Vendéglátás, dolgozók, diákok étkeztetése

Hiányok a felszolgálásban — Nem elégséges az olcsóbb ételek választéka

A vendéglátóhelyek forgalmában az idén tovább növekedett az ételek és az alkoholfüggő italok árnyalása. A munkahelyi, a gyermek- és diákétkeztetésnél a vállalatok jobban odafigyelnek ma már a korszerű táplálkozás követelményeinek megfelelő nyersanyagok felhasználására, s javították a diétás ételek kínálatát is. Így összegezte a vendéglátóipar idei eredményeit Gelai Imre, a Belkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetője a vendéglátó vállalatok vezetőinek kedden megtartott országos tanácskozásán. Mint elmondta, az év végéig még várható vendéglátóipari bevétel figyelembe véve a forgalom éves növekedése folyóáron 8,3 százalékos, ami 2,1 százalékkal magasabb a tervezettnél. Ezen belül az ételforgalom jobban, 9 százalékkal növekedett. A gyermek- és diákétkeztetés ebben az évben mintegy 60 ezerrel többen, a munkahelyi étkezési lehetőségeket pedig 25 ezerrel többen vették igénybe, mint tavaly.

A szerződésre kiadott vendéglátóhelyek — melyekből ma már mintegy négyezer van az országban — beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. A főosztályvezető szót arról is, hogy bár az elmúlt évben üzletek százait hozták rendbe a vállalatok, mégis nagyon sok még a tennivaló, mert sokhelyütt nem fordítanak elég gondot a vendéglátóhelyek környezetének kulturáltságára. Nincs még kellő változás a felszolgálók magatartásában sem, s még a magasabb osztályba sorolt éttermekben is előfordul, hogy a felszolgált ételek, italok hőfoka nem megfelelő, s kívánivalókat hagy maga után a tálalás módja is. Nem növekedtek kellő ütemben az olcsó, gyors étkezési lehetőségek, holott ezek iránt egyre növekszik a lakosság igénye.

A jövő évi feladatokról a főosztályvezető elmondta: kívánatos, hogy a vállalatok többet vásároljanak a termelőktől. Felhívta a figyelmet a zöldség és gyümölcs értékesítésének fokozására. A tapasztalatok szerint ugyanis sokhelyütt még a raktárba sem engedik be a gyümölcsöt, nem hogy a vendégnek kínálják, holott a világ minden országában elfogadott, hogy az éttermekben a gyümölcs széles választéka álljon a fogyasztók rendelkezésére. Nálunk ebben csak a szerződéses, illetve a magán vendéglátóhelyeken tapasztalható némi előrelépés. Bár az utóbbi évben sokat javult a korszerű alapanyagok felhasználása, tovább kell növelni a vendéglátásban a baromfi, hal, valamint az olajjal készült ételek kínálatát. Idén már 43 diétás, illetve kímélő menüt rendszeresen felszolgáló étterem működik az országban, s további elterjesztésük érdekében a Belkereskedelmi Továbbképző Intézet diétás-tanfolyamokat szervez a vendéglátás szakembereinek.

A vendéglátó vállalatoknak számítaniuk kell arra, hogy jövőre további 20—25 ezerrel többen veszik igénybe a munkahelyi étkezési lehetőségeket, s mintegy 40 ezerrel többen a gyermek- és diákétkeztetést. A Belkereskedelmi Minisztérium tervezi, hogy a SZOT-tal közösen országos étkezési jegyrendszert vezetnek be azoknak a dolgozóknak a számára, kik mozgó munkakörökben töltenek be. A főosztályvezető végezetül hangsúlyozta: az 1983-ra tervezett 4,8 százalékos forgalomnöveledést a nagyobb vállalati, üzleti önállóság — és egyben a nagyobb felelősségvállalás — jegyében kell megoldani. Ehhez segítséget ad az új jövedelem-érdekeltségi rendszer, amelynek bevezetése szintén a jövő év egyik fontos feladata.

Kisszövetkezet, gazdasági munkaközösség

Gyártás, szolgáltatás

Ismeretes, hogy a kétszáz legnagyobb késztermékeket előállító magyar iparvállalat szerszámainak 90 százalékát maga tervezi és gyártja. Az is köztudomású, hogy a magyar ipari szerkezet gyengéi: a hiány és a verseny ezzel járó korlátozottsága. Nincs megfelelő specializáció, ezért nincs elegendő alkatrész és részegység sem. Ezt felismerve hoztak létre 1980—81-ben 137 új vállalatot úgy, hogy megszűntettek trösztöket és nagyvállalatokat is szétbontottak. Ami mindettől várható: növekszik a verseny, csökken a bürokrácia, egyszerűsödik a döntéshozatal folyamata.

Sokat várhatunk a kisvállalkozóktól is. Amikor a rendelések megjelentek, sokan nem hittek abban, hogy ezek rövid idő alatt megalkulhatnak, és eredményesen gazdálkodhatnak. Túl sok tapasztalat ugyan nem áll eddig rendelkezésre, de annyi bizony megállapítható máris, hogy ezek a kisszövetkezetek, illetve más kisvállalkozási formák segítenek a gazdaság általános gondjainak megoldásában. Csongrád megyében négy ipari szövetkezet alakult át kisszövetkezetté. A Műszaki Kerámia Kisszövetkezet fontos háttérpári termékeket, hőtechnikai és finomkerámiai termékeket állít elő. A szegedi mérlegkészítők nemcsak gyártással, hanem javítással is foglalkoznak. Szentesen új dolognak számít az építőipari javítás, karbantartás. Csongrádon pedig a Ruházati Kisszövetkezet készített olyan termékeket, amelyek bővíthet a választékot.

A vállalkozókedvet biztositja, hogy megalakult öt új kisszövetkezet. Közülük néhány munkája igen figyelemreméltó, hiszen hiánycikkek gyártanak, illetve olyan szolgáltatásaik vannak, amelyekhez eddig alig-alig lehetett hozzájutni. A Kultúrcikk Kisszövetkezet például szemléltetőeszközöket gyárt. A Neokorr gépkocsi alvázvédelmével foglalkozik, a Fémselekt a ronccsá vált gépkocsik fémalapanyagát dolgozza fel.

Erdemes szólni az ipari szövetkezetek kebelében alakult 11 termelő és szolgáltató szakcsoport munkájáról is. Akad közöttük olyan, amelyik építéssel és tervezéssel, de olyan is, amelyek geodéziai felmérésekkel foglalkozik, illetve talajmechanikai és statikai szakvéleményeket készit.

Létrejötték úgynevezett gazdasági munkaközösségek is. A Szegedi Vas- és Fémipari Szövetkezetben például négy. Pestést, lakatosmunkát és tömegcikk készítését vállalják. S miután ismeretes, hogy az állami vállalatok szerződéses viszonyba léphetnek vállalkozókkal, azt is várhatjuk, hogy jó néhány eddig szinte beszerezhetetlen hiánycikknek számító háttérpári termék gyártása ily módon megoldódik. Látható, hogy az idén január elsején bevezetett új szabályozók a működési körre, a termelés volumenére, a foglalkoztatásra és a tőkeellátottságra vonatkozó korlátozások enyhítésével kedvező feltételeket teremtek a szövetkezetek fejlődéséhez. Új és rugalmasabban gazdálkodni tudó formákat hoztak létre. Az eddigi kedvező tapasztalatok után joggal lehet arra számítani, hogy további kisvállalkozások alakulnak a közeljövőben, kevesebb lesz a hiánycikk, s gyorsabb a szolgáltatás.

Óriás daru magasodik az épülő szeged-rókusú víztorny mellett, segítségével hamarosan megkezdik a felső víztározó építését. A messziről látható két torony szép látvány az új városrészben, s a munka is érdekesnek ígérkezik a magasban

Hogyan élnek?

Népfronttanácskozás az idős emberek helyzetéről

Az idős korúak társadalmi-szociális helyzetéről, valamint egészségügyi ellátásukról tanácskozott tegnap kedden délután a Hazafias Népfront Szeged városi bizottsága. Az ülésen a népi ellenőrzési bizottságnak, a népi front városi bizottságával és a Vöröskereszt városi vezetőségével közösen vég-

zettségével végzett vizsgálatának tapasztalatait vitatták meg. Elsőként Szalai Imre, a vizsgálat vezetője fűzött szóbeli kiegészítést a NEB írásos anyagához. Elmondta, hogy a kérdőíves módszerrel, illetve ankétok segítségével szervezett felmérés célja annak megállapítása volt, hogy a városi tanács szakigazgatási szervei hogyan szervezik és segítik az idős korúak szociális és egészségügyi ellátását. A vizsgálatot széles körben végezték, több mint ezer idős embert kérdeztek meg, s így megbízható és reális képet kaptak a városban lakó 60 év feletti idős emberek életkörülményeiről.

Összességében megállapították, hogy az utóbbi időben fokozott érdeklődéssel kísérik a közvélemény az idős korúak helyzetét. Ezt egyrészt indokolja az öregek számának ugrásszerű növekedése, valamint a társadalmi gondoskodás terheinek fokozódása. Az idős emberek ellátásának színvonala általában javult, de az intézményes gondoskodás lehetőségei még mindig korlátozottak, s szűk réteget érintenek. A segélyekkel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a jövőben sokkal differenciáltabban kell a pénzösszegeket szétosztani, az illetékes szerveknek pedig sokkal pontosabb és megbízhatóbb információkat kell szerezniük arról, kik jogosultak segíltre. Fontos, hogy az idősokról gondoskodjanak gyermekeik. Itt is vannak azonban problémák.

Hiányos a propagandamunka, aminek következtében az idősök több mint 50 százaléka nem ismeri az intézményes gondoskodás egyik lehetőségéül létező öregek

napközi otthonát. A tanács információk megbízhatósága tétele érdekében az eddigieknél szélesebb aktívahálózat kiépítése szükséges.

Többen hozzászóltak, s mondtak véleményt a beszámolóról. Bozóky István az Északi városrészben nemrégiben épült ötven helyes idősök napközi otthonának kihasználatlanságát kifogásolta. Elmondta, mindössze tizenötvenen járnak a jól felszerelt épületbe. Véleménye szerint a tájékoztatás hiányossága az oka a kis létszámnak. Javasolta: a munkahely ismeresse meg még a nyugdíjba vonulás előtt dolgozóival a szociális gondoskodás különböző formáit.

Takács Imréné országgyűlési képviselő szerint a nyugdíj-előkészítő bizottságok élén olyan embereknek kellene állniuk, akik jobban segítik az idős emberek beilleszkedését nyugdíjba vonulás után. Hangsúlyozta az üzemek, vállalatok kapcsolattartásának fontosságát különösen a magánvossen élő idősök esetében. Elmondta, hogy bővíteni kellene a házi szociális gondozás hálózatát, s a legfontosabbnak ítélte a jó családi kapcsolatokat.

Tóth Edit országgyűlési képviselő hozzászólásában arról beszélt: a munkahelyek ne kampány felleggel foglalkozzanak nyugdíjasaikkal, hanem folyamatosan törődjenek idős kollégáikkal. Suba Lajosné, az SZMT munkatársa a segélyekről szölt. Javasolta, hogy ne csak szociális segélyben részesítsék a munkahelyek nyugdíjasaikat, hanem más jellegű juttatásokat is adjanak, például kedvezményes étkeztetést.

K. K.

KGST cukoripari megbeszélés

Szolnokon, a Cukoripari Kutató Intézetben kedden megkezdte munkáját a KGST hosszú távú együttműködési célprogram alapján megkötött cukoripari egyezményben részt vevő országok képviselőinek harmadik ülése. A tízéves időtartamú, 1990-ig szóló egyezmény célja a répacukorgyártás technikájának és technológiájának a korszerűsítése, a nyersanyagátvitel és nyersanyag-minősítés, létesítitás, automatizálás és a cukoripari energiagazdálkodás fejlesztése.

Az ötnapos ülészak feladata az 1981—82. évi munkaterv végrehajtásának értékelése, valamint a következő két éves időszak munkaprogramjának egyeztetése és kidolgozása. A résztvevők megtekintik a szolnoki és a kabai cukorgyárat is. A tanácskozás munkájában Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Kuba, Lengyelország, Magyarország, az NDK és a Szovjetunió küldöttjei vesznek részt, és jelen van a KGST titkárságának képviselője.

Bányászsziker

A kedden hajnalig tartó műszak során teljesítette éves széntermelési tervét a Borsodi Szénbányák mákvölgvi üzeméhez tartozó albertleői akna. A nagy múltú bányából az év hátralevő részében a számítások szerint további ötvennyolcezer tonna szenet küldenek még felszínre.